

Forslag

til

Lov om ændring af lov for Færøerne om folkepension.

(Om førtidig folkepension og støtte til omsorgsarbejde m. v.).

Fremsat den 21. marts 1972 af *socialministeren*.

§ 1.

I lov nr. 58 af 15. marts 1967 for Færøerne om folkepension, som ændret ved lov nr. 223 af 27. maj 1970, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 3, affattes således:

„Stk. 3. Når svigtende helbred, manglende erhvervsmuligheder eller andre særlige omstændigheder taler derfor, kan rigsombudsmanden efter indstilling fra kommunalbestyrelsen og med samtykke af Færøernes ulykkesforsikringsråd tillægge en person folkepension allerede fra det fyldte 60. år. Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.“

2. I § 14 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

„Stk. 2. Af det i stk. 1 nævnte beløb til personlige tillæg kan rigsombudsmanden endvidere efter samråd med landsstyret yde:

- 1) nødvendig hjælp til indretning af en pensionists hjem for at gøre det bedre egnet som bolig for pensionisten,
- 2) støtte til nødvendige hjælpemidler for pensionisten,
- 3) støtte til omsorgsarbejde for invalide- og folkepensionister og for kvinder over 55 år, der modtager enkepension efter § 27 i lov for Færøerne om offentlig forsorg“.

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 2.

Loven træder i kraft den 1. april 1972.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved dette lovforslag skabes der mulighed for i videre omfang end hidtil at bevilge folkepension til personer, der er fyldt 60 år, men ikke har nået den normale folkepensionsalder. Samtidig indeholder lovforslaget bestemmelser om hjælp til indretning af hjem og til hjælpemidler for pensionister, ligesom der skabes mulighed for at yde tilskud til omsorgsarbejde for pensionister.

1. Fra færøsk side har man ment, at den nuværende adgang til førtidig pension er for restriktiv. Dette gælder navnlig fiskere i fjernfiskeriet, som på grund af deres særlig fysisk hårde arbejde ofte må holde op, når de kommer noget op i årene, uden at der foreligger egentlig svigtende helbred. Der var såle-

des i 1968 blandt de mønstrede fiskere med færøske fiskefartøjer og til udroerfiskeri ved Grønland beskæftiget 11,5 pct. inden for aldersgruppen 48-58 år, mens kun 3,8 pct. var i årene 58-68 år. Hertil kommer, at det i almindelighed vil være vanskeligt at anvise fiskere i 60 års alderen andet passende arbejde på landjorden.

Med henblik herpå foreslås bestemmelsen i lovens § 2, stk. 3, mildnet på 2 punkter. Efter forslaget skal for det første dispensationsbestemmelsen ikke længere kun kunne bringes i anvendelse „undtagelsesvis“. Af hensyn til, at forholdene på Færøerne ofte vil gøre det vanskeligt på stedet at finde anden indtægtsgivende beskæftigelse, er der dernæst i for-

slaget optaget en bestemmelse om, at folkepension også skal kunne bevilges, når den pågældende ikke har erhvervsmuligheder.

Forslaget tager som nævnt sigte på at afbøde de vanskeligheder, der opstår for fiskere, som må op-høre med deres erhvervsarbejde, men er — som den hidtidige bestemmelse — formuleret generelt, således at bestemmelsen kan anvendes på andre personer, for hvem tilsvarende forhold gør sig gældende.

2. Efter de gældende færøske regler kan individuelt udmålt hjælp til pensionister alene ydes i form af et personligt tillæg, der er betinget af, at den pågældendes forhold er særlig vanskelige. Efter den danske lov om omsorg for invalidepensionister og folkepensionister kan der derimod — principielt uden hensyn til pensionistens økonomiske forhold — ydes en pensionist hjælp til indretning af bolig og til særlige hjælpemidler, alt under den forudsætning, at det drejer sig om foranstaltninger, der tjener til at sætte pensionisten i stand til at klare sig bedre i sit eget hjem, så anbringelse i plejehjem kan undgås eller udskydes. Endvidere kan der efter den danske omsorgslov ydes støtte med samlede beløb, der ikke konteres som hjælp til de enkelte pensioni-

ster, til det såkaldte omsorgsarbejde — dvs. hjem-mebesøg, klubarbejde, beskæftigelse, undervisning, underholdning m. v. — for invalide- og folkepensionister samt enkepensionister over 55 år. Kommunerne kan afholde udgifterne af rådighedsbeløbet for personlige tillæg, for så vidt angår støtte til omsorgsarbejdet dog kun for halvdelen vedkommende. Det foreslås at udbygge bestemmelsen i den færøske folkepensionslov om rådighedsbeløbet til personlige tillæg med regler, der giver samme mulighed for at yde støtte til indretning af bolig, særlige hjælpemidler og omsorgsarbejde, som den danske omsorgslov. Dog er der ingen anledning til at overføre den refusionsmæssige forskel mellem på den ene side boligindretning og hjælpemidler og på den anden side omsorgsarbejde.

Det er oplyst, at rådighedsbeløbet efter den færøske folkepensionslovs § 14, stk. 1, for tiden udnyttedes med ca. 60 pct. Der vil således allerede nu være et beløb tilovers til de nye formål, og hertil kommer, at anvendelsen til personlige tillæg antagelig vil gå noget ned, når den færøske hjemmehjælpsordning kommer i gang.

Forslaget er vedtaget af Færøernes lagting.

I dette bilag opføres i venstre spalte den i lovforslaget nævnte bestemmelse i den nugældende formulering, medens den foreslåede ændring opføres i højre spalte.

Gældende formulering.

§ 2.

Stk. 3. Når svigtende helbred eller andre særlige omstændigheder taler derfor, kan rigsombudsmanden efter indstilling fra kommunalbestyrelsen og med samtykke af Færøernes ulykkesforsikringsråd undtagelsesvis tillægge en person folkepension allerede fra det fyldte 60. år. Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Forslaget.

1. § 2, stk. 3, affattes således:

„*Stk. 3.* Når svigtende helbred, manglende erhvervs muligheder eller andre særlige omstændigheder taler derfor, kan rigsombudsmanden efter indstilling fra kommunalbestyrelsen og med samtykke af Færøernes ulykkesforsikringsråd tillægge en person folkepension allerede fra det fyldte 60. år. Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.“